

FLYTT

MARKN

NADEN

**Flyttat försäkringskapital i livförsäkrings-
och tjänstepensionsföretag 2020–2023**

Innehåll

Inledning	3
Inflyttat försäkringskapital över tid	4
Inflyttat försäkringskapital rensat från beståndsöverlåtelser, fusioner och interna flyttar	6
Flyttnetto för hela försäkringsmarknaden.....	9
Flyttnetto fördelat per företag	10

Inledning

Sedan flytträtten började införas 2004 är det möjligt att, i vissa försäkringsavtal inom tjänstepensionsförsäkring och övrig livförsäkring, flytta hela eller delar av det sparade försäkringskapitalet till ett annat livförsäkrings- eller tjänstepensionsföretag. Flytträtten har successivt utökats och därmed har det blivit möjligt att flytta en allt större andel av det sparade försäkringskapitalet.

Periodvis har det varit en mycket god kapitalavkastning på det förvaltade försäkringskapitalet, vilket bidrar till ökningen av det kapital som är flyttbart. Att bara titta på mängden kapital som flyttas är därmed inte nödvändigtvis samma sak som att antalet flyttar har ökat eller minskat.

I och med att avgifterna som tas ut av företaget för att genomföra en flytt har begränsats i lag rörande individuell försäkring, har en flytt blivit mindre kostsam för den kund som väljer att flytta sitt försäkringskapital. Det har troligtvis påverkat incitamentet för en kund att vilja flytta sitt försäkringskapital.

I den rapportering som livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen gör kvartalsvis till Finansinspektionen redovisas inflyttat försäkringskapital (i de fall företaget har stått som mottagare av en flytt) och avflyttat försäkringskapital (i de fall företaget har stått som avsändare av en flytt). I det flyttade kapitalet inkluderas även flyttar som är relaterade till beståndsöverlåtelser, fusioner och interna flyttar. Se faktabeskrivning nedan hur inflyttat och avflyttat kapital definieras i rapporteringen till Finansinspektionen.

För att rensa bort den del av kapitalet som beror på beståndsöverlåtelser, fusioner och interna flyttar har Svensk Försäkring genomfört en datainsamling där dessa exkluderats från det flyttade kapitalet. Det gör att det nu finns en bättre möjlighet att studera kunders val av företag vid flytt av försäkringskapital vilket kan vara av intresse för företagets kunder, men även för andra som intresserar sig för den svenska flyttmarknaden. Från och med sidan 6 i denna rapport redovisas data för det rensade flyttade kapitalet.

Inflyttat och avflyttat försäkringskapital

Med *inflyttat försäkringskapital* avses hela det försäkringskapital (inkl. återbäringskapital) som överförs genom inflyttning från annat företag för enskilda försäkringstagare. Även flyttning inom företaget mellan olika försäkringsgrenar (till exempel mellan traditionell livförsäkring och fondförsäkring) beaktas. I uppgiften ingår också inkomna premier (kapital) som avser beståndsöverlåtelser till företaget, även ifall sådana belopp redovisas över balansräkningen.

Med *avflyttat försäkringsavtal* avses hela det försäkringskapital (tekniskt återköpsvärde samt återbäringskapital) som överförs genom avflyttning till annat företag för enskilda försäkringstagare. I uppgiften ingår även det belopp som avser beståndsöverlåtelser till mottagande företag, även om sådana belopp redovisas över balansräkningen.

Inflyttat försäkringskapital över tid

En stor del av den statistik som Svensk Försäkring publicerar har sitt ursprung från den nationella tillsynsrapporteringen som livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen rapporterar till Finansinspektionen. Det gäller även den statistik som berör flyttar.

I diagram 1 nedan visas det inflyttade försäkringskapitalet och dess återbäring (dvs. inklusive avkastningen på kapitalet). Under det fjärde kvartalet 2023 flyttades knappt 21 miljarder kronor av försäkringskapitalet till ett annat livförsäkrings- eller tjänstepensionsföretag (hädanefter benämnt företag). Det är framför allt tjänstepensionskapital som flyttats. Av det kapital som flyttades var mer än hälften (53 procent) tjänstepension som förmedlats utanför valcentral och 42 procent tjänstepension som förmedlats via valcentral. Resterande bestod av privat pensionsförsäkring (4 procent) och privat kapitalförsäkring (>0 procent).

Jämfört med motsvarande kvartal året innan har det inflyttade kapitalet ökat med 29 procent (4,6 miljarder kronor). Flyttar av tjänstepension via respektive utanför valcentral har ökat med 43 procent (2,6 miljarder kronor) respektive 21 procent (1,9 miljarder kronor). Flyttar av privat pensionsförsäkring har ökat med 14 procent (0,1 miljarder kronor).

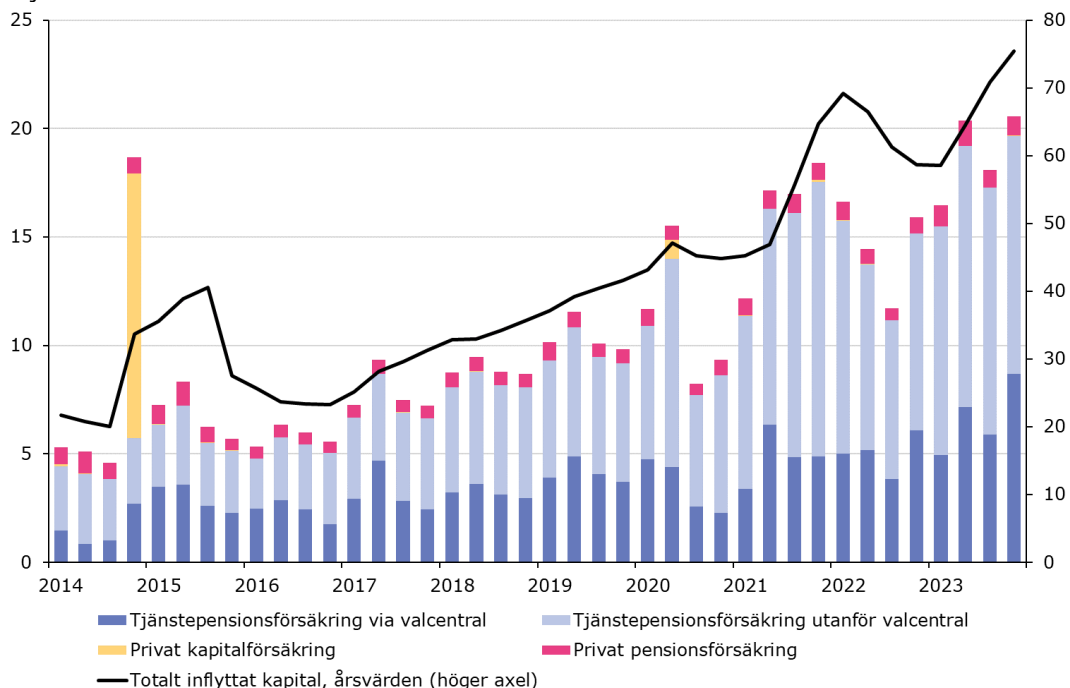
Sett ur en längre tidsperiod har det flyttade försäkringskapitalet ökat kraftigt. Under de senaste 10 åren har årsvärdena ökat från knappt 34 miljarder kronor 2014 till drygt 75 miljarder kronor 2023. Flyttar av tjänstepensionskapital som förmedlats utanför valcentraler står för den största delen av ökningen.

Valcentraler

Med *tjänstepensionsförsäkring via valcentral* avses en tjänstepensionsförsäkring där den anställde själv kan välja försäkringsgivare via en valcentral som förmedlar premien från arbetsgivaren till försäkringsgivaren. Olika kollektivavtalsområden har olika valcentraler. Premier för kollektivavtalade tjänstepensionsförsäkringar kan också förmedlas utanför valcentraler.

Diagram 1. Inflyttat försäkringskapital inklusive beståndsöverlåtelse, fusioner och interna flyttar, per produktområde, 2014–2023

Kvartalsvärden (stapel, vänster axel) och rullande årsvärden¹ (linje, höger axel)
Miljarder kronor

Anm.: Nivåförändringen det fjärde kvartalet 2014 beror till stor del på att det flyttades sammanlagt 12,2 miljarder kronor till Nordea Livförsäkring i Sverige från Nordea Livförsäkring i Finland genom en beståndsöverlåtelse.

Källa: Svensk Försäkring.

Det inflyttade försäkringskapitalet som visas i diagram 1 inkluderar även det kapital som flyttats på grund av beståndsöverlåtelse, fusioner och interna flyttar inom företagsgrupper. För att kunna visa hur stor del av det flyttade försäkringskapitalet som har sin grund i kundernas val av företag har Svensk Försäkring genomfört en datainsamling där företagen har lämnat uppgifter om inflyttat och avflyttat försäkringskapital, men där beståndsöverlåtelse, fusioner och interna flyttar har exkluderats. Data har samlats in från och med första kvartalet 2020 och planeras att fortsätta att samlas in varje kvartal.

¹ Det rullande årsvärde är det sammanlagda värdet för fyra kvartal. Det rullande årsvärdet för fjärde kvartalet 2023 omfattar alltså värden för hela perioden från och med det första kvartalet 2023 till och med det fjärde kvartalet 2023. Rullande årsvärden används främst för att studera trend.

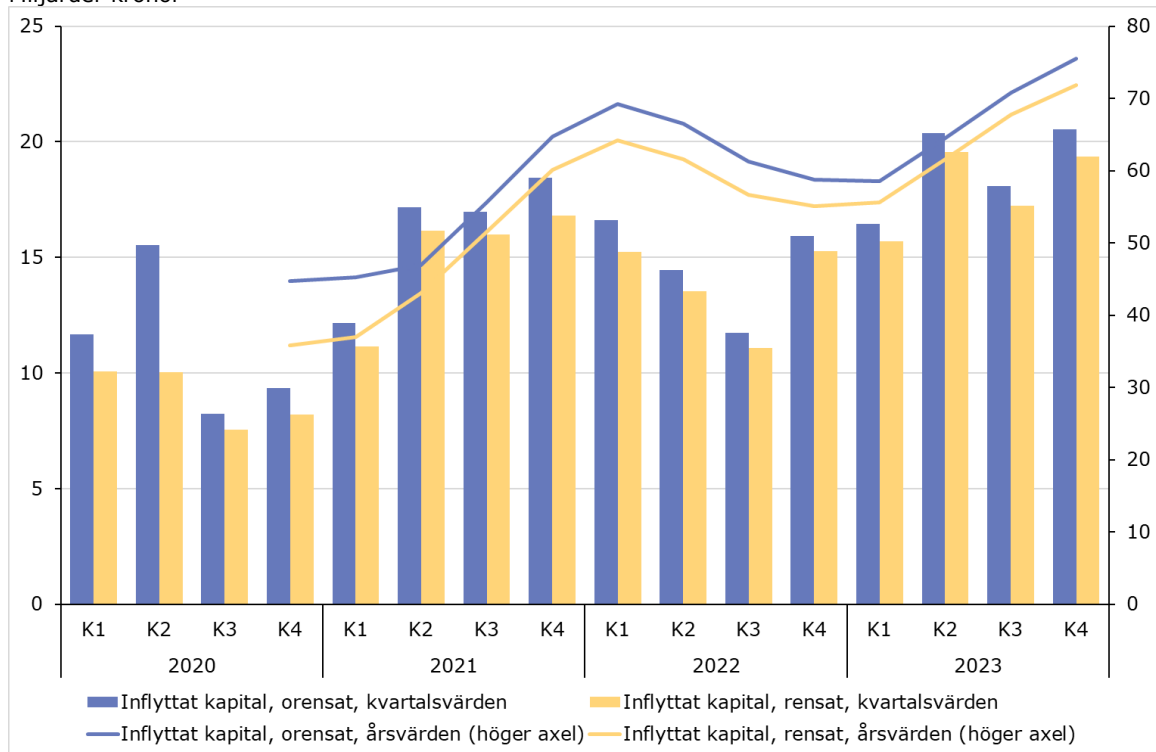
Inflyttat försäkringskapital rensat från beståndsöverlåtelser, fusioner och interna flyttar

Efter att det flyttade försäkringskapitalet har rensats från beståndsöverlåtelser, fusioner och interna flyttar visar statistiken de flyttar till ett annat företag som kunder valt att göra. Det orensade och det rensade inflyttade kapitalet följs åt, men med en nivåskillnad (se diagram 2). För kvartal 4 2023 uppgick inflyttat kapital till 20,5 miljarder kronor, där 19,4 miljarder kronor avsåg kundernas flyttar till ett annat företag.

Det avflyttade försäkringskapitalet visar samma mönster och visas av denna anledning ej i denna rapport.

Diagram 2. Inflyttat försäkringskapital, rensat och orensat, 2020–2023

Kvartalsvärden (stapel, vänster axel) och rullande årsvärden (linje, höger axel)
Miljarder kronor

Anm.: I det rensade kapitalet har inflyttat försäkringskapital som beror på beståndsöverlåtelser, fusioner och interna flyttar exkluderats.

Källa: Svensk Försäkring.

Det är sammanlagt närmare 21 miljarder kronor av det flyttade kapitalet under perioden 2020–2023 som avser beståndsöverlåtelser, fusioner eller andra interna flyttar. Det innebär ett genomsnitt på nästan 1,3 miljarder kronor per kvartal. Skillnaden mellan de rensade och orensade flyttarna varierar över tid. Under kvartal 2 2020 var det särskilt stort då det orensade inflyttade kapitalet uppgick till

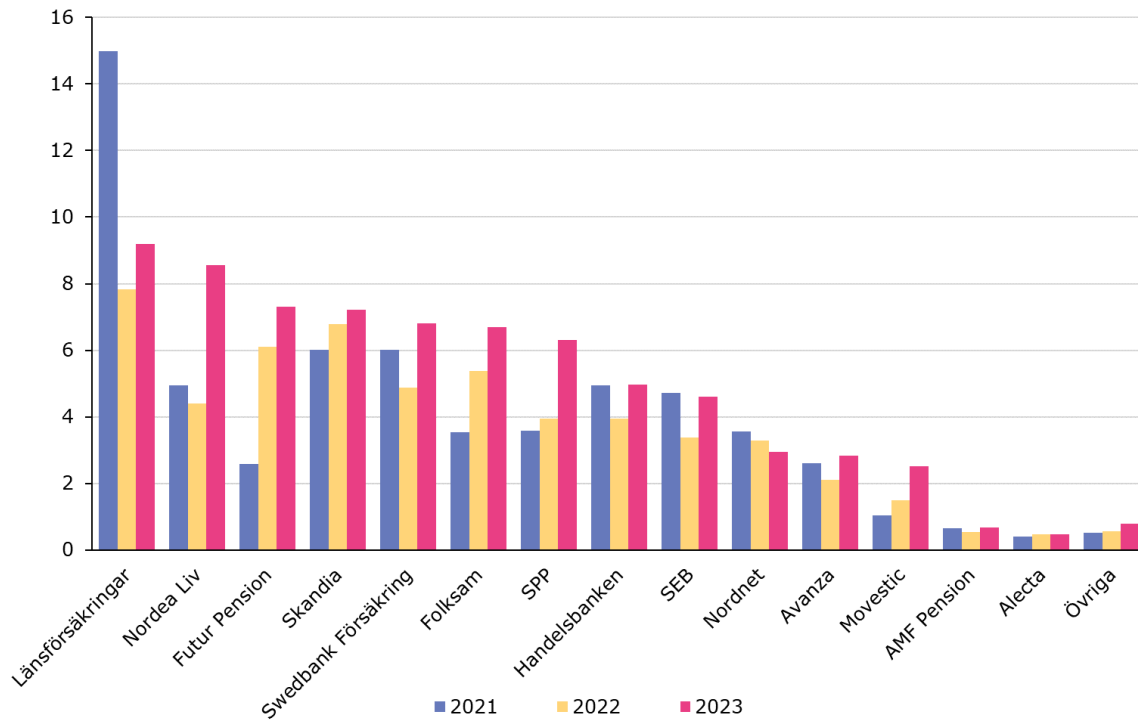
närmare 16 miljarder, medan det rensade värdet var drygt 10 miljarder kronor. Skillnaden beror till största delen på beståndsöverlåtelser som gjordes till SPP Pension, bland annat från Brummer Life som avvecklades.

Som nämnts tidigare är det framför allt tjänstepensionskapital som flyttas. Omkring 94 procent av det flyttade försäkringskapitalet avser tjänstepensionsförsäkring och övriga 6 procent utgörs av flyttar som avser övrig livförsäkring såsom privat pensionsförsäkring och privat kapitalförsäkring.

Diagrammet om inflyttat försäkringskapital som för närvarande presenteras i publikationen "Försäkringsmarknaden" är det som visas i diagram 1 i denna rapport. Detta diagram kommer framöver att ersättas av nedanstående diagram (se diagram 3) som visar hur det inflyttade försäkringskapitalet fördelats mellan mottagande företag under de tre senaste åren.

Diagram 3. Rensat inflyttat försäkringskapital, fördelat på företagsgrupp/företag, 2021–2023

Miljarder kronor

Källa: Svensk Försäkring.

Kostar det att flytta sitt kapital?

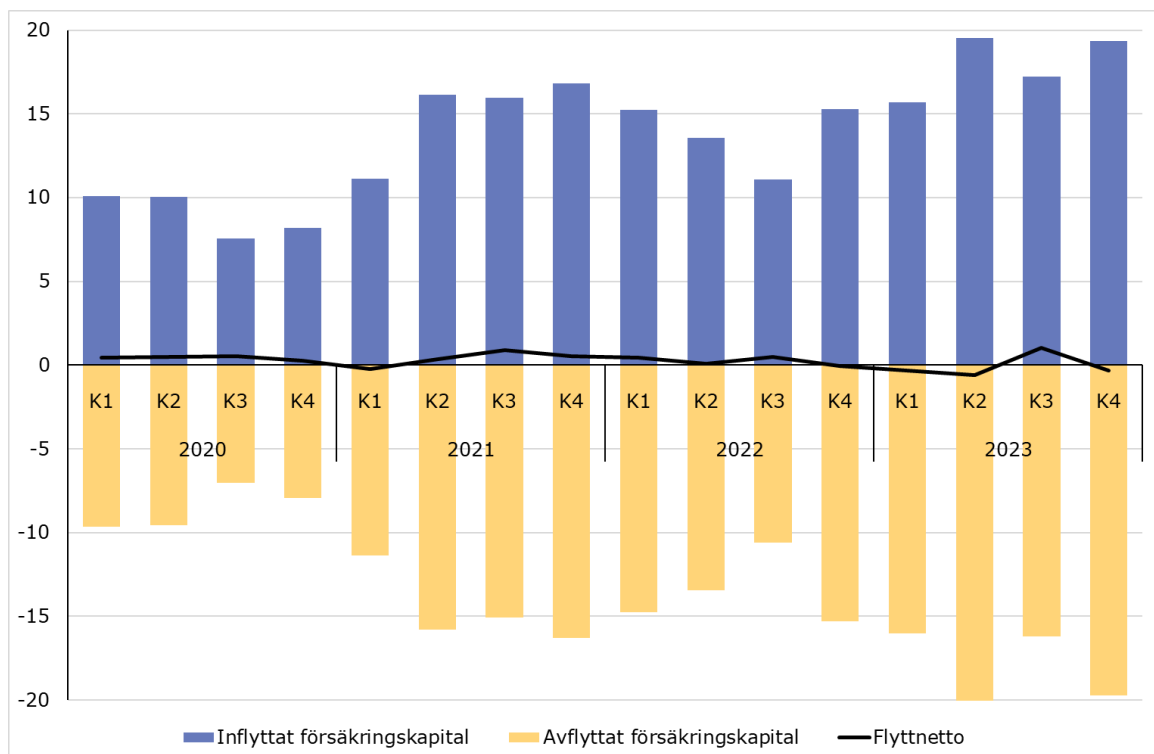
Företaget kan begära en flyttavgift från kunden som vill flytta sitt kapital. Vid flytt av tjänstepensioner utanför kollektivavtalen finns lagstadgade begränsningar av avgiftsuttaget. Vid flytt av fond- och depåförsäkring gäller i det fallet till exempel ett avgiftstak som för närvarande är ca 730 kronor.

Flyttnetto för hela försäkringsmarknaden

Flyttnetto beräknas som inflyttat försäkringskapital minus avflyttat försäkringskapital. Flyttnettot för hela försäkringsmarknaden borde teoretiskt sett vara 0, men det avflyttade kapitalet är oftast mindre än det inflyttade kapitalet. Det beror på att flyttar görs från ej försäkrade tjänstepensioner till försäkrade tjänstepensioner. Exempel på detta är kvarvarande ITP 1 i egen regi eller ursprunglig ITPK som skuldförts av arbetsgivaren. I dessa fall kommer inflyttad volym alltid vara större än avflyttad.

Diagram 4. Rensat flyttnetto för hela försäkringsmarknaden 2020–2023

Miljarder kronor

Anm.: Flyttnetto beräknas som inflyttat försäkringskapital – avflyttat försäkringskapital.

Källa: Svensk Försäkring.

Flyttnetto fördelat per företag

Behovet av att rensa bort vissa transaktioner har varierat mellan företagen. En del företag har inte haft några beståndsöverlåtelser, fusioner eller interna flyttar under aktuellt kvartal och har därför inte behövt rensa bort några transaktioner. Vissa företagsgrupper har interna flyttar då till exempel fondförsäkring förvaltas i ett företag och traditionell försäkring i ett annat. Nedanstående tabell visar flyttnettot per företagsgrupp/företag efter rensning.

Tabell 1. Rensat flyttnetto per företagsgrupp/företag, 2021–2023

Miljoner kronor

Företagsgrupp/företag	2021	2022	2023
Alecta	-2 177	-1 660	-3 511
AMF Pension	-6 710	-6 174	-8 340
Avanza	2 003	-895	2 196
Folksam	-1 786	1 010	6
FPK Tjänstepension	-1	-1	-1
Futur Pension	-312	3 873	4 022
Handelsbanken	3 187	2 037	2 638
Idun Liv	0	0	97
Kåpan Tjänstepension	-59	-47	-93
Länsförsäkringar	9 729	1 036	-1 025
Movestic	-4 410	-1 747	-700
Nordea Liv	3 150	2 834	6 747
Nordnet	2 857	2 859	1 975
PP Pension Tjänstepension	-8	3	14
SEB	-2 590	-5 089	-6 779
SH Pension	-42	-39	60
Skandia	-503	1 367	-1 303
SPK Tjänstepension	0	-1	1
SPP	-4 366	-1 048	174
Sv Handel Fond	-63	0	0
Svenska Fribrev	436	495	319
Swedbank Försäkring	3 228	2 169	3 278
VFF Tjänstepension	-2	-3	-5
Totalt	1 562	980	-229

Anm.: Flyttnetto beräknas som inflyttat försäkringskapital – avflyttat försäkringskapital.

Källa: Svensk Försäkring.

Svensk Försäkring

Svensk Försäkring Box 24043, Karlavägen 108, 104 50 Stockholm

Tel 08 522 785 00

www.svenskforsakring.se